

METODOLOGIA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII DIRIJATE ÎN CADRUL ORELOR CE EDUCAȚIE PLASTICĂ

Ion Țâgulea, conf.univ., dr.

Abstract. The article deals with the development of plastic creativity conducted in plastic and design classes with pupils, students and master students in pedagogical and artistic fields. Particular attention is paid to the problem of interpreting the phenomenon of "creating the new" and its consecutive properties.

Rezumat. Articolul tratează problema dezvoltării creativității plastice dirijate în condițiile orelor de educație plastică și design, cu elevii, studenții și masteranzii din domeniul pedagogic și artistic. Se acordă atenție deosebită problemei de interpretare a fenomenului "creării noului" și a proprietăților consecutive al acestuia.

Cuvinte-cheie: fantograma, procedee, caracteristica obiectului.

Keywords: phantogram, procedures, object characteristic.

În secolul XXI nu se mai pune la îndoială faptul că ierarhia celor mai valoroase produse ideale ale omului - „ideea”, obține supremația totală. Ea - „ideea”, ne permite orientarea eforturilor spre cunoașterea științifică a lumii, realizarea succesivă a progresului uman în general etc. Însă, actuală este în acest context întrebarea, care este *mecanismul sau generatorul noilor idei? Ce tangențe are apariția de noi idei cu creativitatea la general și cu cea de creație plastică în particular?*

Încă din anii 70 a sec. XX este cunoscută „metoda creativă a invenției”, propusă de scriitorul-fantast Genrih Alitov (Genrix Alitșuller) [1-13]. Esența metodei consta în faptul, că se evidențiază legitățile și procedeele generării ideilor noi. Prin urmare, transpuse și adaptate condițiilor actuale, pot servi drept teme conceptuale la utilizarea unui model vizualizat grafic, așa numit - *Fantogramă*, propusă în continuare.

FANTOGRAMA

PROCEDEE	CARACTERISTICA OBIECTULUI /C.O./					
	A. mărirea	B. subsistem	C. suprasistem	D. energetica	E. mediul de existență	F. forma deplasării
1. Inversare						
2. Mărire						
3. Micșorare						
4. Accelerare						
5. Stagnare						
6. Dinamizare						
7. Statică						
8. Universalizare						
9. Limitare						
10. Divizare						
11. Unificare						
12. Înviere						
13. ș.a.						

Pașii parcurși pe calea dezvoltării creativității plastice dirijate, spre exemplu, în cadrul orelor de educație plastică și design, pot fi propuși în formă algoritmică, alăturată în continuare.

**ALGORITMUL
PROCESELOR CREATIVE PLASTICE**

ETAPA	CONȚINUT
I	De selectat obiectul
II	De precizat /C.O./ - CARACTERISTICA OBIECTULUI
III	De ales PROCEDEUL
IV	De utilizat PROCEDEUL
V	De ficsat rezolvarea
VI	De executat schița grafică
VII	De executat lucrarea plastică

Spre exemplu, subiectul selectat la **etapa I** va fi „COPACUL” (Fig.1).

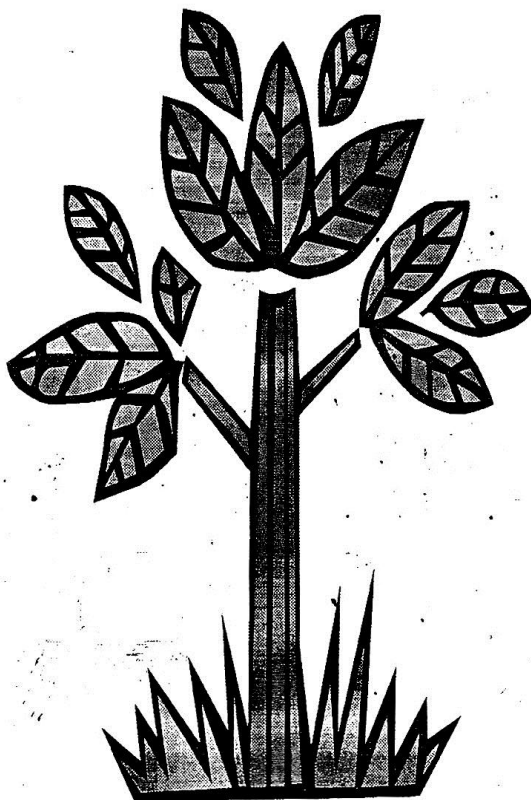

Fig. 1

Etapa II (Fig. 2).

De precizat /C.O./ - CARACTERISTICA OBIECTULUI

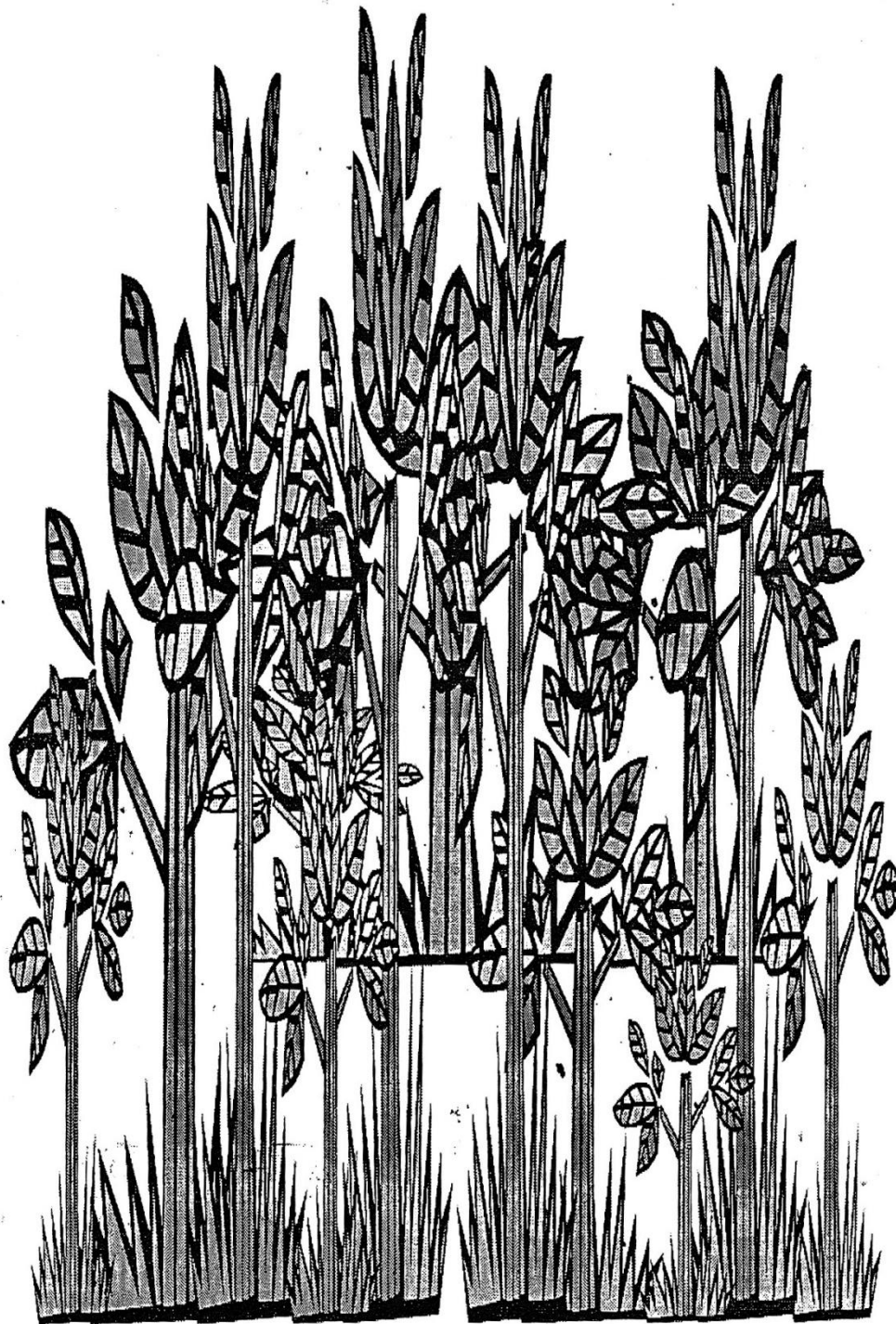

Fig. 2

/C.O./ - CARACTERISTICA OBIECTULUI alegem, spre exemplu: „*Suprasistem*”, deci, nu un singur copac, dar o pădure din asemenea copaci.

Etapele III - VI

III	De ales PROCEDUREI (spre exemplu: <i>mărire</i> – <i>procedeu</i> 2)
IV	De utilizat PROCEDUREI – de mărit pădurea până la infinit, care va ajunge până la altă planetă
V	De ficsat rezolvarea în formă de schiță
VI	De executat schița grafică (vezi Fig. 3)

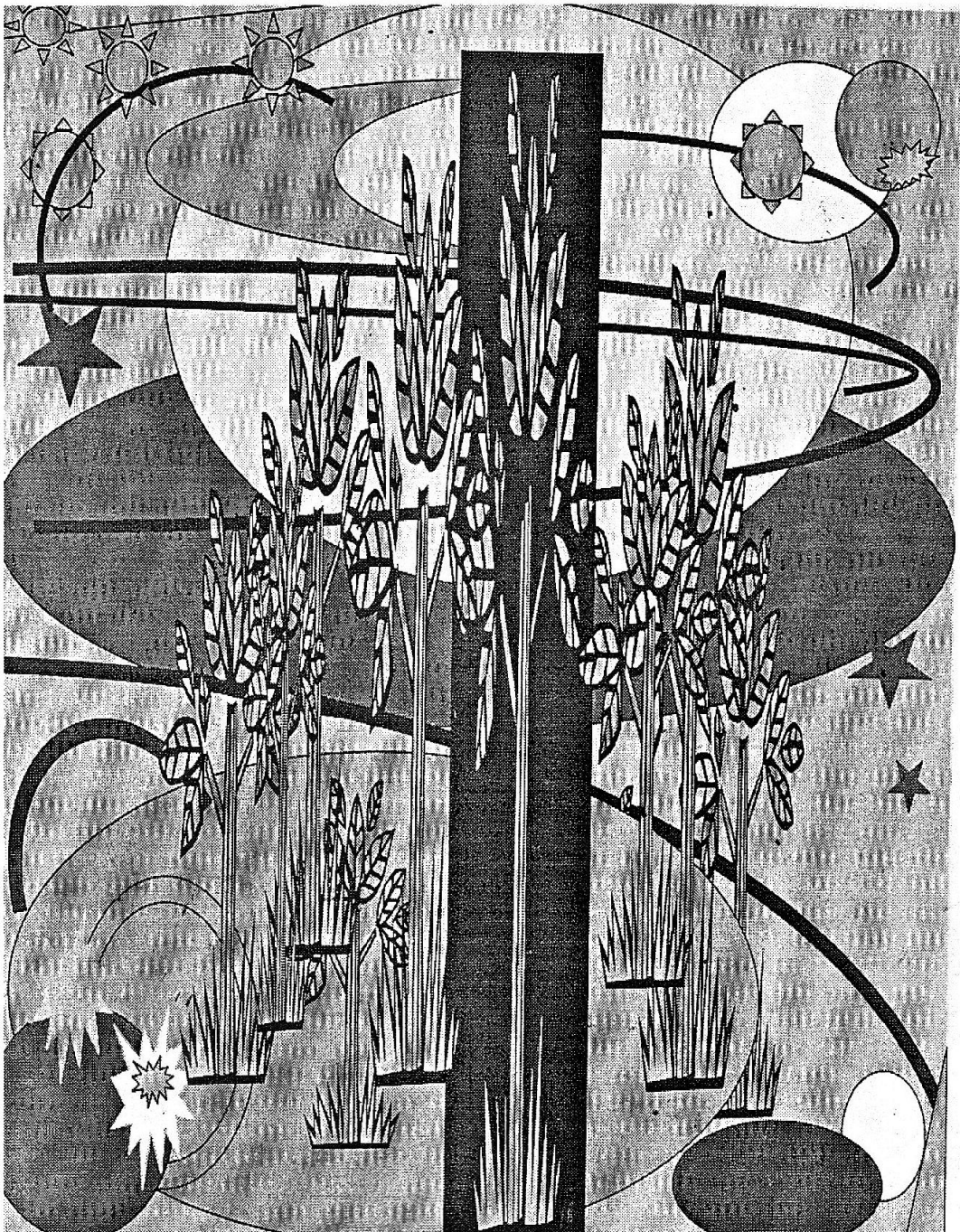

Fig. 3

Etapa VII

VII

De executat lucrarea plastică (vezi Fig. 4)

Fig. 4

Unele exemple de lucrări grafice creative, efectuate în procesul aplicării tehnicilor de dezvoltare a creativității plastice dirijate [14, 15], (Fig. 5, 6, 7, 8).

Fig. 5. Compoziție ”Structuri urbane”

Fig. 6. Compoziție ”Orașul subacvatic”

Fig.7. Compoziție ”Mișcări tehnologizate”

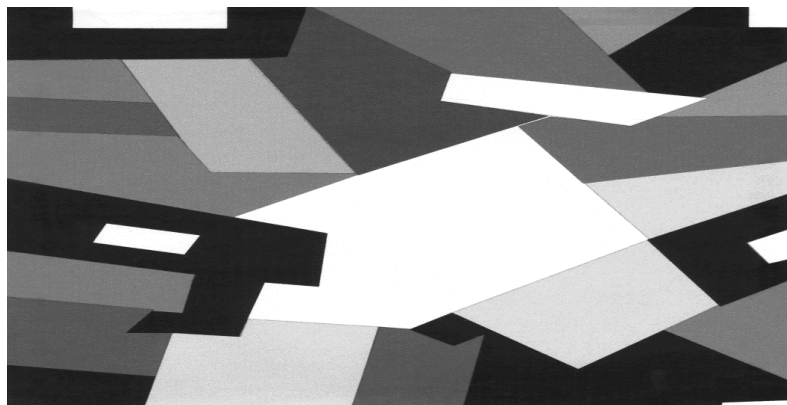

Fig. 8. Compoziție ”Constructivism”

Bibliografie

1. Альтшуллер Г. С., Шапиро Р. Б. О психологии изобретательского творчества. Вопросы психологии, 1956, № 6.
2. Альтшуллер Г. С. Как научиться изобретать. Тамбов, Тамбовское книжное издательство, 1961.
3. Альтшуллер Г. С. Десять процентов приключений. Тамбов, Тамбовское книжное издательство, 1963.
4. Альтшуллер Г. С., Основы изобретательства. Воронеж, Центрально-Черноземное издательство, 1964.
5. Альтшуллер Г. С. Алгоритм изобретения. Москва, Московский рабочий, 1973.
6. Альтшуллер Г. С. Творчество как точная наука. Москва, Советское радио, 1979.
7. Альтшуллер Г. С., Селюцкий А. Б. Крылья для Икара. Петрозаводск, Карелия, 1980.
8. Альтов Г. И тут появился изобретатель. Москва, Дет. Литература, 2000.
9. Альтшуллер Г. С., Злотин Б. Л. и др. Профессия — поиск нового. Кишинев, Картя Молдовеняскэ, 1985.
10. Альтшуллер Г. С. Найти идею. Новосибирск, Наука, 2003.
11. Альтшуллер Г. С., Злотин Б. Л., Зусман А. В. Поиск новых идей: от озарения к технологии (теория и практика решения изобретательских задач). Кишинев, Картя Молдовеняскэ, 1989.
12. Альтшуллер Г. С., Вертким И. М. Как стать гением: Жизненная стратегия творческой личности. Минск, Беларусь, 1994.
13. Альтшуллер Г.С. Sit-eul oficial: <http://www.altshuller.ru>
14. Țâgulea I. Fantoframa – metodologia dezvoltării creativității plastice. În Vol. 10, Creație plastică contemporană, Laboratorul Tehnologia educației artistico-plastice, ULIM, Chișinău, 2012, p. 20-25, 116 p.
15. Țâgulea I. Desenul pedagogic, Ghid metodic. Laboratorul "Tehnologia educației artistico- plastice", Univ. de Stat din Tiraspol, Fac. Pedagogie, Chișinău, 2017, 78 p.; Vol. 15, ISBN 978-9975-76-163-5.

FACTORI DE STRES ÎN RELAȚIA PROFESOR-ELEV

Elena Vinnicenco, dr. în ped., catedra PMÎP, UST

Rezumat. În acest articol sunt caracterizate aspectele care pot genera situații de stres în relația profesor-elev. Este redată clasificarea după anumiți parametri a factorilor etiologici ai stresului. Gestionarea situațiilor de criză constituie o problemă importantă al activității educative. În acest context sunt descrise condițiile optime de comunicare dintre profesor și elev în cadrul procesului educațional. Sunt analizate modalitățile de prevenire a stresului în mediul educațional.

Summary. In this article, we characterize the aspects which can generate situation of stress in the relation between the teacher and the student. There is represented a classification by some certain parameters of the